TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta...$5.50 Kuusi kuukautta $3.00
Kolme kuukautta..$1.60 Yksi kuukausi... .60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.50
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3.00 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 tuuma eli 15c rivi, lodottu 8 pointin kirjasimilla.—Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuukauden sopimuksella 60c tuuma; 6 kuukauden sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Suomennostyö vapaasti.

No. 180 Keskiviikkona, Elokuun 3 p.—Wednesday, August 3rd. 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

PYSSYHURTAT MURHANNEET SID HATFIELDIN JA ED. CHAMBERSIN

Mingo kauntin luokkataistelu vaatinut jälleen kaksi uhria. Kapitalistit kostavat raa'asti niille, jotka heidän toimiaan vastustavat.

CHARLESTON, W. Va., elok. 2 p. — Mingo kauntin luokkataistelu ryöpsähti ilmituleen taaskin eilen Welchissä. Kaivostenomistajien palveluksessa apulais-sheriffeinä palvelevat pyssyhurtat ampuivat kuoliaaksi Sid Hatfieldin ja Edward Chambersin oikeustuvan pihamaalla.

Ampumisesta olivat viranomaiset pakotetut vangitsemaan viisi pyssyhurttaa ja niiden joukossa kuuluisuutta saaneen salapoliisin, C. E Livelyn.

Hatfield, joka oli 26-vuotias, oli tehnyt melkein koko lyhyen elämänsä työtä Matewanin kivihiilikaivoksissa. Hän oli raatanut niissä pikku poikasesta saakka, ja muutama vuosi sitten valittiin Matewanin poliisipäälliköksi, samalla kertaa kun kaivoskylän majuriksi valittiin toinen kaivosmies, Testerman. Kun nämä "kansanvaltaisten laitostemme, lakien ja järjestyksen, lailliset edustajat" toukokuun 19 päivänä viime vuonna koettivat estää kaivostenomistajien pyssyhurttia laittomasti häätämästä lakkolaisia asunnoistaan, syntyi taistelu, jossa seitsemän pyssyhurttaa ja kolme virallisen vallan edustajaa kaatui, näiden jälkimmäisten joukossa myöskin majuri Testerman.

Tähän taisteluun otti osaa myöskin Edward Chambers, kuuluen Matewanin poliisiniehistöön.

Tunnetussa oikeuskäynnissä Hatfieldiä, Chambersia ja 22 muuta Matewanin kansalaista vastaan oli päätodistajana kaivostenomistajien pyssyhurtta, C. E. Lively, joka osottautui kurjimmaksi kapitalistien kätyriksi, mitä ajatella saattaa. Kaikesta huolimatta oli oikeuden pakko julistaa Hatfield ja Chambers syyttömiksi sen jälkeen, kun syytökset multa syytetyitä vastaan oli kumottu.

Lively katosi heti oikeusjutun päätyttyä eikä häntä ole nähty ennenkuin nyt.

Hatfield nimitettiin oikeusjutun päätyttyä Matewanin konstaapeliksi ja hän otti apulais-poliisikseen Chambersin. Heidät vangittiin viime viikolla syytettynä Mohawkissa viime vuonna tapahtuneen kahakan aiheuttajiksi. Tähän syytökseen vastatakseen oikeustuvassa olivat nämä miehet saapuneet eilen Welchiin.

Silminnäkijät sanovat että Livelyn pyssyhurttajoukko ja Hatfield sekä Chambers ystävineen tapasivat toisensa oikeustuvan edustalla ja ruposivat puhelemaan. Jotakin sanottiin, josta ympärillä olevat eivät ole selvillä, mutta kun ampuminen taukosi, makasivat Hatfield ja Chambers maassa kuolleina.

Lively apureineen on vangittu. Mutta varmaa on että heidät vapautetaan oikeuskuulustelussa, sillä ovathan ne sen mahdin palvelijoita, joka tällaiset asiat tavallisesti määrää.

Tässä Mingo kauntin jutussa tulee ilmi erittäin räikeässä muodossa se, mitä merkitystä nykyisissä olosuhteissa sellaisella valtiomahdilla on, joka pyrkii pitämään työläisten puolta näiden taistelussa kapitalisteja — tämän mahdin oikeita omistajia — vastaan. "Kansanvaltaisuuden" rippeetkin pyyhkäistään olemattomiin, laittomin keinoin tehdään se, mitä valtiomahti koettaa estää, ja kaikesta huolimatta voittaa kapitalistinen mielivalta, joka tavallisissa oloissa valtion kautta toteutetaan.

Eivätkä senaatin tutkimiset, eivätkä mitkään kansanvaltaisuuden, perustuslaillisuuden tai itsenäisyysjulistuksen periaatteet voi asialle mitään.

Hallituksen salpietaritehtaista syntyy taistelu

WASHINGTON, D. C., elok. 2 p. — Huhuillaan että Muscle Shoalsin salpietaritehtaista ovat tehneet hallitukselle tarjouksia, paitsi Fordia, myöskin Du Pont kapitailstiryhmä ja American Cyanide yhtiö. Näistä tarjouksista ei ole kuitenkaan sanottu mitään julkisuudessa, mutta sen sijaan kyllä on puhuttu Fordin tarjouksista ja arvosteltu sitä.

Joitakin päiviä sitten teki Ford tarjouksen "ottaa hallituksen käsistä" Muscle Shoalsin, Ala., salpietaritehtaat viiden miljoonan dollarin kauppahinnalla ja vuokrata sadaksi vuodeksi Wilsonin padon ja No. 3 padon niiden valmistuttua, maksamalla niiden käytöstä vuosittain $1,680,000. Hallitus ei ole vielä ryhtynyt minkäänlaisiin toimenpiteisiin Fordin tarjouksen johdosta.

Patojen vuokratarjoukseen sisältyy myös esitys maksaa 94 vuoden ajalla hallitukselle takasin se 40 miljoonaa dollaria, minkä se on sijoittanut Wilsonin patoon ja 97 vuoden aikana sen kahdeksan miljoonaa dollaria, mikä on sijoitettu No. 3 patoon.

Tarjous on tehty sillä ymmärryksellä, että hallitus, sodan sattuessa, on oikeutettu ottamaan käytettäväkseen tehtaan ja sen työväestön ja samalla hallituksella on oikeus ottaa selville josko "sähkön ja teollisuuskemian sovelluttaminen maanviljelykseen saa aikaan yhtäläistä edistystä kuin mitä se on aiheuttanut teollisuudessakin".

Yhtiön, joka tulisi näitä laitoksia käyttämään, voitot rajotettaisiin kahdeksaan prosenttiin. Maanviljelijäin järjestöjen nimittämällä neuvostolla olisi oikeus tarkastaa yhtiön kirjat ja määrätä tehtaan tuottaman lannoitusaineen jaosta eri osiin maata. Liittovaltion kauppakomissioni ratkaiseisi asian, milloin sattuu neuvostossa erimielisyyksiä.

Ford on tehnyt tarjouksensa sillä edellytyksellä, että Wilsonin pato valmistettaisiin mahdollisimman pian, jonka kautta saataisiin 600,000 hevosvoimaa sähköä, josta hän maksaisi vuokraa hallitukselle $1,200,000 vuodessa. Padon ylläpitämiseen käytettäisiin $35,000 vuodessa ja kuoletuksiin $39,537 vuodessa. Padon No. 3 pitäisi kyetä kehittämään 250,000 hevosvoimaa sähköä, josta Ford tarjoutuu maksamaan vuokraa $480,000 vuodessa, vuokra ollen kummassakin tapaksessa kuusi prosenttia hallituksen sijoituksesta.

Jos hallitus hyväksyy nämä tarjoukset, silloin Ford tarjoutuu ostamaan salpietaritehtaat No. 1 ja No. 2, Waco murtimon ja myöskin tehtaan Gorgasissa, Alabamassa, viiden miljoonan dollarin kauppasummasta.

Siinä tapauksessa, jos hallitus suostuu myymään ja yhtiö ostaa, niin yhtiö sitoutuu käyttämään No. 2 tehdasta nykyisellä voimalla tuottaakseen salpietaria ja muita lannoitusaineita seuraavia erikoispäämääriä noudattaen:

"Tutkimuksien ja kokeilujen kautta yrittäen päästä selville eikö voitaisi tuottaa parempia lannoitusaineita halvemmilla hinnoilla kuin mitä maanviljelijät ovat tähän saakka onnistuneet tuottamaan ja samalla ottamaan selville eikö sähköä ja teollisuuskemiaa voitaisi sovelluttaa maanviljelykseen yhtä edullisesti kuin teollisuuteenkin."

Sotaviraston sihteeri Weeks tehdessään Fordin tarjouksen julkiseksi lausui virastonsa edelleen tutkivan sitä ja antoi ymmärtää, että Fordin on tehtävä siihen huomattavia muutoksia, ennenkuin hallitus hyväksyy sen. Ford hänen mielestään vaatii hallitukselta takeita, että Wilson padosta saadaan 600,000 hevosvoimaa sähköä, jota takuuta ei voi antaa.

Weeks myös lausui saaneensa tietää hallituksen saavan ostotarjouksen joltakin toiselta yhtiöltä, jonka nimeä hän ei ole tilaisuudessa ilmottamaan. Hän väittää hallituksen kuluttaneen Muscle Shoalsin laitosten kehittämiseen $37,000,000 ja Ford vaatii vielä $28,000,000 kuluttamista. Hän kuitenkin tarjoutuu maksamaan vuokraa vain jo kulutetusta $40 miljoonasta dollarista, joiksi laitokset on arvioitu.

Esperanto-kongressi on koolla Pragissa

PRAG, Tsekkoslovakia, elok. 3 p — Kolmastoista Esperanto-kongressi avattiin täällä sunnuntaina. Kongressissa on 2500 edustajaa edustaen 41 maata. Irlannin edustaja on esittänyt kongressille päätöslauselman, jossa vaaditaan Irlannille tunnustusta itsenäisenä, Englannista erillään olevana tasavaltana.

TALOUDELLIS. KANSAINVÄL. KONGRESSI

Syndikalisteja kongressissa ollut vain pieni vähemmistö

(Erikoistieto)

RÄÄVELI, heinäk. — Moskovasta tiedotetaan siellä Punaisen Ammatti ja Teollisuus-Internationalen kongressin käsitelleen kysymystä Internationalen asemasta. — Päänpuhujina esiintyivät Sergiev Venäjältä, Heckert Saksasta sekä Sirolle ja Tomassi Ranskasta. Kumpikin viimemainituista edustivat sisäisesti keskenään taistelevia Ranskan syndikalistiryhmiä, mutta kumpikin puhui sen puolesta, että Taloudellisen Internationalen ja Kommunistisen Internationalen on oltava läheisessä yhteistoiminnassa keskenään. Kongressille esitettiin kaksi päätöspontta. Ensimäisen oli allekirjottanut Losovski, Rykow, Ziperovitsh Venäjältä, Knight Yhdysvalloista, Tom Mann Englannista, Tomassi ja Rosmer Ranskasta, Heckert Saksasta ja Volan Norjasta.

Päätösehdotuksen sanamuoto.

Tämän päätösesityksen sanamuoto oli seuraava:

"Koska taistelu työläisten ja kapitalistien välillä on kaikissa maissa maailmansodan ja pulakauden takia saanut kärjistyneen, leppymättömän ja ratkaisevan luonteen,

ja koska tämän taistelun kehittymisen aikana työväenluokat joka päivä näkevät yhä selvemmin välttämättömyyden poistaa porvaristot teollisuuksien hallinnosta sekä sen ohella myös poliittisesta vallasta, ja koska yllämainittu tulos voidaan saavuttaa vain proletariaatin diktatuurin ja sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän perustamisen kautta,

ja koska kaikki vallitsevat kapitalistiluokat taistelussa porvarillisen diktatuurin säilyttämisen puolesta jo ovat kyenneet suuressa määrässä yhdistämään ja keskittämään kansalliset ja kansainväliset järjestönsä sekä poliittisella että taloudellisella alalla, sekä luomaan kaikkien porvarillisten voimien voimakkaan rintaman sekä puolustusta että hyökkäystä varten proletariaatin eteenpäinmenoa vastaan,

niin vaatii nykyaikaisen luokkataistelun logiikka proletaaristen voimien mitä voimakkainta yhdistämistä, mikä puolestaan merkitsee, että täytyy olla mitä läheisin yhteys vallankumouksellisen työväenliikkeen eri järjestöjen välillä, ja silloin erikoisesti III Internationalen ja punaisen Taloudellisen Internationalen välillä samoinkuin eri maissa kommunististen järjestöjen ja taloudellisten järjestöjen välillä. Senvuoksi kongressi päättää:

1. Ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin yhdistääkseen kaikki taloudelliset järjestöt yhtenäisesti taistelevaan kansainväliseen järjestöön, jotka yhdistyvät punaisessa Taloudellisessa Internationalessa.

2. Solmia mahdollisimman läheiset siteet III Internationalen, vallankumouksellisen työväenliikkeen etujoukkojen kanssa sillä pohjalla, että on yhteinen edustus kummankin toimeenpanevassa komiteassa, yhteisten neuvottelukokousten kautta jne.

3. Että yllämainituilla siteillä on oleva orgaaninen ja toimeenpaneva luonne sekä ilmenevät yhteisissä vallankumouksellisten toimenpiteitten valmisteluissa ja niiden yhteisessä toteuttamisessa sekä kansallisessa että kansainvälisessä mittakaavassa.

4. Että jokaiseen maahan nähden on selvänä välttämättömyytenä pyrkiä yhdistämään vallankumoukselliset taloudelliset järjestöt ja aikaansaada läheinen yhteys ja päivittäinen kosketus punaisten ammattiyhdistyksien ja kommunistipuolueiden välillä kummankin kongressin päätöksien toteuttamiseksi.

Syndikalistien päätösehdotus.

Ranskan syndikalistit esittivät toisen päätösehdotuksen, joka kuului seuraavasti:

"Keskusteltuaan siitä suhteesta, mikä rakennetaan Taloudellisen Internationalen ja Kommunistisen Internationalen välille, kongressi päättää, että Taloudellisen Internationalen tulee säilyttää täydellisen itsenäisyytensä, eikä se voi tunnustaa Komunistista Internationalea moraaliseksi johtajakseen. Kongressin, joka toivoo saavuttavansa mahdollisimman suuren yhteenkuuluvaisuuden proletariaatin vallankumouksellisten voittojen saavuttamiseksi, on kuitenkin etsittävä keinoja taatakseen toimivan yhteyden Kommunistisen Internationalen kanssa, ilman että kumpikaan joutuu toinen toisensa alaiseksi."

Kummastakin päätösehdotuksesta toimitettiin äänestys. Tällöin ensimäinen päätösehdotus hyväksyttiin 282 äänellä 35 vastaan. Ainoastaan kahden maan, Argentiinan ja Hollannin, edustajisto kokonaisuudessaan äänesti ensimäistä päätösehdotusta vastaan. Kokousillan suurin yllätys oli siinä, että koko Espanjan edustajisto äänesti ensimäisen päätösehdotuksen puolesta. Syndikalistiset puhujat, jotka vastustivat kaikkea yhtenäisyyttä Taloudellisen Internationalen ja Kommunistisen Internationalen välillä, olivat erikoisesti viitanneet vallankumouksellisiin espanjalaisiin syndikalisteihin todistukseksi siitä, että syndikalistit eivät ole sosialipatriootteja, vaan todellisia vallankumouksellisia. Espanjan edustajiston johtaja lausui selityksessään, että Espanjan syndikalistit eivät enää ole poliittisesti puolueettomia. Nykyisessä tilanteessa on vain kaksi vaihtoehtoa — joko Amsterdam tai Moskova, eikä ole vähintäkään epäilystä siitä kumpaako tietä espanjalaiset syndikalistit kulkevat. Tätä espanjalaisten selitystä tervehdittiin valtavilla suosionosotuksilla. Ruotsalaisista edustajiista kolme äänesti Ranskan syndikalistien päätösehdotuksen puolesta. Norjalainen edustajisto äänesti ensimäisen päätösehdotuksen puolesta.

Senjälkeen kun ylläoleva tärkeä kysymys oli ratkaistu, kului illan loppuaika Englannin kommunistipuolueen edustajan Bellin esitelmässä. Tärkeimmät kohdat hänen esitelmässään olivat hänen vetoomuksensa ammattijärjestöille pyrkiä siirtämään työttömyyskysymys taloudelliselta näkökannalta poliittiselle näkökannalle. Kaikkien maitten armeijat täytyy tehdä voimakkaiksi aseiksi koko työväenluokalle sen taistelussa poliittisen vallan puolesta.

Äänioikeus kongressissa.

Taloudellisen Internationalen kongressin ensimäisenä istuntopäivänä hyväksyttiin päätös, jonka mukaan seuraavat valiokunnat asetettiin:

Ensiksi työväestön kontrollivaliokunta, toiseksi järjestökysymystä pohtiva valiokunta ja kolmanneksi taktiikkakysymyksiä käsittelevä valiokunta.

Punaisen Taloudellisen Internationalen nimessä ehdotti Losovski seuraavan edustusperustuksen: Saksa, Englanti, Ranska, Italia, Espanja, Tshekko-Slovakia, Puola, Itä-Galitsia, Venäjä ja Amerika kukin 16 ääntä. Belgia, Hollanti, Sveitsi, Rumania, Irlanti, Canada, Mexico ja Kreikka kukin 8 ääntä. Kaikilla muilla mailla on yksi ääni.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kun heti toisen istunnon alkaessa saatin ttieto Espanjan ammattijärjestöjen puheenjohtajan Emeilo Boulin, sihteerin Jose Domingo Rodriguezin ja ent. rahastonhoitajan Ramon Orlandisin kauhistuttavista murhista, niin kongressi kunnioitti näiden murhattujen työläistaistelijoiden muistoa nousemalla seisomaan.

Senjälkeen Rosmer sai puheenvuoron, tehden selkoa Internationalen väliaikaisen toimiston toiminnasta.

Amerikalainen imperialismi seikkaillee Cubassa

HAVANA, Cuba, elok. 2 p. — Sanomalehti La Discussion sanoo seuraavanlaisesti: "Kun amerikalaiset kapitalistit tekivät hyökkäyksensä Cuban sokerituotantoon, huomasivat he siinä olevan hyvän apajan ja säästämättä miljooniaan ostelivat sokeritehtaita toisensa jälkeen. Sokerin hinta kohosi 23 senttiin (naulalta), ja sitten havaittiin että suurin osa raaka-sokerista oli vieläkin cubalaisten käsissä ja cubalaiset eivät olleet halukkaita luopumaan siitä pilkkahinnalla. Sokerin hinta putosi 3 senttiin.

Pankkeja ruvettiin kiristämään. Sokerinviljelijät eivät saaneet rahaa lainaksi, eikä heillä siis ollut millä maksaa sokerin jalostamiskustannukset — eikä kukaan ollut halukas ostamaan tämän vuoden sokerisatoa.

Sokerinviljelijät ovat velkaa suuria summia entisestään pankeille. He eivät voi myydä satoaan. Kun tulee aika, täytyy heidän myydä maansa mantunsa tai tehdä vararikko. Molemmat ovat aivan sama asia.

Toiselta puolen on muuan mahtava yhtiö, joka on valmis pilkkahinnalla ostamaan vararikkoon joutuneiden sokeriviljelijäin maat. Mutta se ei aijo maksaa niistä kuin kymmenennen osan niiden arvosta."

Pohjoislännelläkin jo perustettu samallaisia sakeja.

TACOMA, Wash., elok. 2 p. — On käynyt ilmi että täällä on perustettu salainen järjestö taistelemaan Ku Klux Klania vastaan, ja viranomaiset ovat suuresti huolissaan, peläten että näiden molempien sakilaisseurojen yhteentörmäykset voivat johtaa kamalaan terroriin.

Paljoa ei tästä uudesta salaisesta toiminnasta tiedetä, sillä se näkyy pitävän itsensä paljoa visummasti salassa kuin Ku Klux Klan, jota vastaan sen tiedetään olevan tähdätyn.

Klanin osastoja on täällä perustettu jo viisi ja niiden yhteinen jäsenmäärä on noin tuhannen. Sitä paitsi ollaan puuhissa perustaa osastoja lähikaupunkeihin, mutta siinä saattaa syntyä rettelöitä, sillä uusi Klania vastustava salaseura on lähettänyt varotuksen Klanin organiseeraajalle käskien hänen heti korjata luunsa, jos aikoo eheänä pysyä.

Jotkut sanovat että tämä uusi salaseura on vain osa koko maan käsittävästä sakilaisseurasta, joka alkaa kaikkialla toimia heti sen jälkeen, kun Klan näyttää kyntensä.

Ollaan tietävinään, ettei tähän uuteen sakilaisseuraan täällä kuulu muita kuin valkoihoisia, vaikka säännöissä sanotaan että siihen voivat kuulua kaikki väriin, rotuun tai uskontoon katsomatta.

Uuden seuran menettelytavoista ei tiedetä mitään, mutta yleisesti luullaan että se tulee taistelemaan tulella tulta vastaan ja alkamaan toimintansa heti, kun Klan tekee jonkun laittoman teon.

Klanin organiseeraaja lähti tyhjin toimin.

BUTTE, Mont., elok. 2 p. — Thomas E. Baber, Ku Klux Klanin organiseeraaja, on lähtenyt täältä, vaikka hänen työnsä jäi pahasti keskeneräiseksi.

Tämän kauntin sheriffi näki eräänä päivänä sanomalehdissä selostuksen Klanin "periaatteista" ja samalla huomasi ilmotuksen, jossa kehotettiin "sadan prosentin amerikalaisia" yhtymään siihen. Sheriffi julisti silloin että jos Klan alkaa täällä riehumaan, tullaan sen jäseniä "ampumaan kuin hulluja susia".

Tämä tepsi. Organiseeraaja lähti.

Koettavat laeilla ehkäistä Klania.

AUSTIN, Texas, elok. 2 p. — Kuvernööri Neff lähetti eilen lainlaatijakunnalle kirjelmän, jossa hän kehottaa laatimaan sellaisia lakeja, jotka tekevät mahdottomaksi Ku Klux Klanin tapaisten sakilaisseurojen toiminnan, jolla rääkätään ja murhataankin sellaisia ihmisiä, joita ei edes ole mistään rikoksesta syytetty, vaikka mainittu saki sanookin "ylläpitävänsä lakeja ja järjestystä".

Kirjelmässä sanotaan että 49 lainlaatijakunnan jäsentä on tällaisen lainlaadinnan kannalla.

JAPANI NEUVOTTELEE TSHITAN HALLITUKSEN KANSSA.

TOKIO, elok. 3 p. — Asahi Shimbum-lehti kirjoittaa, että neuvottelut japanilaisten ja Kaukaisen Idän tasavallan edustajien välillä ovat alkaneet Harbinissa, Manchuriassa, koskien japanilaisten joukkojen poisviemistä Siperiasta.

Lehdessä sanotaan ulkomaalaisten virkamiesten olevan sitä mieltä, että tasavalta olisi halukas alkamaan kaupankäynnin Japanin kanssa. Sotilasvirkailijoiden sanotaan kuitenkin olevan epäilevällä kannalla tämän onnistumisesta.

KU KLUX KLAN SEURALLE VASTAMYRKKYÄ

Klan vastaisten sakilaisseurojen ilmeneminen huolestuttaa viranomaisia

WACO, Texas, elok. 2 p. — Erään täkäläisen sanomalehden tämänpäiväisessä numerossa ilmotetaan että lehti on saanut kirjelmän "McLennan kauntin Ku Klux Klan vastaisen liiton osastolta No. 34". Kirjelmässä varotetaan Ku Klux Klania "elämään ihmisiksi" ja sanotaan että jokaisesta miehestä, jonka Klan murhaa, tapetaan kolme klanilaista, ja jokaisesta muusta tihutyöstä maksetaan samoin kolminkertaisesti.

VALKOISTEN JÄRJESTÖJÄ PALJASTETTU

Ovat punoneet juonia neuvostohallituksen kukistamiseksi

RIIKA, elok. 3 p. — Tänne tiedotetaan Moskovasta, että siellä on juuri saatettu julkisuuteen Venäjän erikoisen, vastavallankumousta vastaan taistelevan komissionin Tshekan raportti, josta käy selville, että mainittu komissioni on tukahuttanut alkuunsa useita kapinaliikkeitä ja että se on paljastanut useita salaisia yhdistyksiä, joiden toiminta on kohdistunut neuvostohaliituksen kukistamiseen. Raportissa mainitaan nimeltä "Unooni Venäjän vapauttamista varten", jolla on haaraosastoja kaikkialla maassa ja johon kuuluu entisiä armeijan upseereja, asianajajia, insinöörejä jne., näiden joukossa ollen joitakin, jotka olivat unioniin yhtyneet neuvostovirkailijain kehotuksesta.

Tuon unioonin syytetään tehneen suunnitteluja tarkotuksella murhata G. Sinowjew ja tehdä hyökkäys junaa vastaan, jolla Krassinille viedään kultaa. Komissioni tiedottaa tuolla järjestöllä olleen dynamiittipommeja ja salaisia kirjapainoja. Sen otaksutaan myöskin antaneen avustusta Kronstadtin kapinallisille.

Raportissa tehdään selvää myöskin eräästä yhteisöstä nimeltä "Unooni isänmaan suojelusta varten", jonka johtaja on Varsovassa maleksiva herrasmies N. Savinkoff. Siinä tuomitaan sosialivallankumouksellisia sen johdosta kun he avustavat kapinoivia talonpoikia ja harjottavat neuvostohaliitusta vastaan suunnattua propagandaa. Raportista yleensä pääsee siihen käsitykseen, että Venäjällä on lukemattomia salaisia järjestöjä, jotka yhdessä Puolassa ja Ranskassa toimivien juontenpunojain kanssa toimivat kapitalismin palauttamiseksi Venäjälle. Sen lopussa sanotaan, että "proletariaatin diktatuurin taistelevan järjestön täytyy aina valppaasti vartioida vallankumouksen saavutuksia."

Enrico Caruso on kuollut Neapelissa

NEAPELI, Italia, elok. 2 p. — Maailmankuulu tenorilaulaja Enrico Caruso kuoli täällä hotelli Vesuviuksessa tänä aamuna klo 9. Hänet tuotiin tänne Sorrentosta muutama päivä sitten ja neljä lääkäriä kutsuttiin hänen vuoteensa ääreen, mutta he eivät voineet pelastaa hänen henkeään. Häntä tarkastaessaan lääkärit havaitsivat olevan paiseen hänen palleassaan ja sen lisäksi hänellä oli vatsakalvon tulehdus.

Hänessä aiottiin toimittaa leikkaus tänään puolenpäivän aikaan, mutta hänen tilansa paheni niin nopeasti, että siitä luovuttiin ja sitten hän muuttikin manan majoille ennenkuin tuli aika, jolloin leikkaus piti toimitettaman.

Pellagra etelävaltioissa

OKLAHOMA CITY, Okla., elok. 2 p. — Tänään ilmotti valtion terveyskomissioneri A. R. Lewis että hänelle on ilmotettu enemmän kuin 400 pellagra-tapausta eri tahoilta valtiota, mutta lisäsi että niitä on paljoa enemmänkin, mutta vain tuo summa on ilmotettu.

Lewis sanoi että pellagraan sairaatuneet eivät itsekään alussa tiedä, mikä heitä vaivaa, sillä se ei käy kiusottavaksi ennenkuin toisessa asteessaan, jolloin vasta sairaat turvautuvat lääkärin apuun — jos silloinkaan.

Maanjäristys ja kuumuus tappavat ihmisiä Italiassa

MILANO, Italia, elok. 3 p. — Ankaraa maanjäristystä tunnettiin Livornossa eilen. Barissa maanjäristys sai luhistumaan postikonttorirakennuksen, useat sen sisällä olleista saaden sen luhistuessa surmansa. Rakennuksen raunioista on jo saatu kaivetuksi pois kahdeksan ruumista. Surmansa saaneiden joukossa on muudan kreikkalainen monimiljonääri. Järistyksen aiheuttama vahinko on suuri.

Rooma, elok. 3 p. — Tavattoman kuuma ilma on ollut viime päivinä Italiassa. Parisenkymmentä henkilöä on viimeisten 24 tunnin aikana kuollut auringonpistokseen eri paikoissa maata.

FRANCE TULEE JATKAMAAN TAISTELUAAN

Suhteiden avaamiseksi Neuvosto-Venäjän ja Yhdysvaltain välillä

RIIKA, elok. 3 p. — Yhdysvaltalainen senaattori France, joka läksi täältä Berliiniin eilen illalla, sanoi olevan kaikkea perää vailla tietojen, että Venäjän sotakomissaari Trotski olisi sairaana ja että hänen ja Leninin välillä olisi ollut vakavampia erimielisyyksiä. Hän sanoi sopusoinnun vallitsevan Leninin ja Trotskin välillä.

France sanoi edelleen tulevansa taistelemaan suhteiden avaamisen puolesta Neuvosto-Venäjän ja Amerikan välillä ja sanoi mielipiteidensä tähän kysymykseen nähden pysyneen samanlaisina kuin ne olivat ennen hänen Venäjälle menoaan. Hän yhä sanoi olevansa sitä mieltä, että Kolmas kansainvälinen ei voi vahingoittaa Amerikaa ja että Venäjälle olisi annettava sen hetimittäisiä tarpeita varten 2,000,000,000 dollarin laina, jotta se pääsisi jälleen jaloilleen. Ei sanonut suosivansa sitä, että Venäjälle annettaisiin lainan asemasta etuantia konsessioneja vastaan.

Rouva M. E. Harrison, Baltimoresta, läksi senaattori Francen mukana täältä Berliiniin.

Venäjän nälänhätäisten avustaminen

LONTOO, elok. 3 p. — W. L. Brown, Amerikan avustusyhdistyksen europalaisen osaston johtaja, lähtee täältä Riikaan ensi perjantaina tehdäkseen siellä Venäjän avustuskomitean edustajien kanssa kirjallisen sopimuksen, jonka nojalla amerikalainen yhdistys voi ryhtyä avustamaan nälkäkärsiviä Venäjällä. Heti sopimuksen allekirjotuksen tapahduttua Amerikan avustusyhdistyksen Europassa olevia varastoja ryhdytään kuljettamaan Venäjälle.

Berliini, elok. 3 p. — Saksan Punainen risti lähettää Venäjälle laivanlastin lääkkeitä ja useita lääkäreitä taistelemaan siellä riehuvia tauteja vastaan.

Lontoo, elok. 3 p. — Suomi, Latvia, Puola ja Rumania ovat ryhtyneet toimiin rajojensa suojaamiseksi, peljäten venäläisten "hyökkäystä."

Rauhatonta Espanjassa ja Portugalissa

MADRID, Espanja, elok. 2 p. — Tänne Barcelonasta matkalla ollutta pikajunaa vastaan tehtiin hyökkäys eilen ja viranomaiset uskovat hyökkäyksen toimeenpanijoiden olleen syndikalisteja. Junaa kohti ammuttiin viitisenkymmentä laukausta sillä seurauksella, että neljä matkustajaa haavottui ja vaunut joissakin määrin vioittuivat.

Lontoo, elok. 2 p. — "Daily Mail'ille" lennätetään Lissabonista: Tämän kaupungin varusväki kutsuttiin ulos eilen pitämään yllä järjestystä kaduilla. Tykkejä asetettiin kaikille toreille ja strateegisille paikoille katujen varsille. Kabinetti on pitänyt neuvotteluja presidentin kanssa.

Pulma vaikea ratkaistä

PARIISI, elok. 3 p. — Liittolaismaiden eksperttien tiedotetaan olevan keskenään sovittamattomassa ristiriidassa siihen nähden millä lailla Ylä-Sleesia olisi jaettava, kuinka suuri osa siitä olisi annettava Puolalle ja kuinka suuri Saksalle, viime talvena toimitetun kansanäänestyksen perusteella.

VILAHDUS YLÄLUOKAN PORSASTELUSTA

NEW YORK, elok. 2 p. — Eilen löydettiin täällä eräästä hotellista Mrs. Sarah Cowenin ruumis. Hän oli kuollut alkoholismiin ja huumausaineiden liikakäyttöön.

Mrs. Cowen oli vielä äskettäin kuuluisa baltimorelainen kaunotar. Yläluokan keskuudessa vallitsevat turmiolliset elintavat, irstailut, alkoholismi ja huumausaineiden käyttö kuitenkin johtivat tällaiseen loppuun.

Poliisit etsivät mieshenkilöä, jonka tiedetään olleen samassa huoneessa Mrs. Cowenin kanssa. Häntä ei ole vielä löydetty.